

Regio.

Nomina.

Situs.

Soli fertilitas.

Animalium va-
rietas.Imperium Ma-
jorum.

Transsylvania Daciae veteris pars est Mediterranea, quam Ripensem Romani dixere, nomen nunc habet a silvarum montiumque ambitu; silva est Hercynia; Mons Carpathus. Dicitur & Septemcastrensis vulgo, nomine a voce Germanica *Siebenburgen* mutato, ac *Er deli* Hungaris. Terminant eam ab Occidente Pannonia, a Septentrione Polonia, ab Austro Valachia, ab Oriente Moldavia. Est autem Transsylvania rerum omnium feracissima: ac Frumenti per universam hanc Regionem magna est ubertas. Præter experientiam quotidianam testatur id Trajani numus in quo Ceres erecta, dextera tenens cornu Amalthææ, læva tabellam: cum hac epigraphe *Abundantia Dacia*. Vinum fert præstantissimum ad Albam Iuliam, Devam, Egmedinum, Birthelbinum, Fenuscium. Fructuum item magna copia est, inter quos, ut reliquos omittam, præstantissima Pruna Damascena vulgo dicta, mala Cotonea, Cerasa dulcia, quæ cum Marosticanis Italicis conferri possunt, Melopepones vulgo Melones, præstantissimi. Herbarum etiam nobiliores passim crescunt. Rha Ponticum, Centaurium majus, Gentiana maxima flore flavo & purpureo, Rhodia radix, Absinthium Ponticum, Libanotis prima Theophrasti, Crocus aliarumque sexcentarum. Metallorum Fodinæ nobiles permultæ. Auri etiam ad Sculattin: quæ Zulakna dicitur Hungaris, & ad *Rimili Dominurdz*, quod sonat Rivulum dominorum. His locis excinduntur glebæ Auri purissimi, cujus effossi statim usus esse possit sine ulla accurata separatione. Auri hanc ubertatem testantur frequentes Romanorum numi aurei qui his locis sæpe effodiuntur: quorum parte altera viri est effigies cum petaso, & hac inscriptione C. CATO. parte altera Dacia forma Divæ, libellam dextera tenens cum inscriptione AV:RPVR. Argenti fodinæ sunt ad *Offera* & *Radna*. Cuprum in idem Montibus effoditur quibus Aurum & Argentum. Chalybs ad *Cyk*; ferrum ad *Thoresco* & *Vaidahunada*: Sulphur & Antimonium in Cupri fodinis. Salis autem fossilis tanta copia est, ut vicinis regionibus abunde subministret. Boum præterea tanta multitudo, ut etiam prægrandes singuli singulis sæpe florenis vendantur. Quid dicam de Equis, quos generosos & præstantes producit, quæ per se mollis alterno crurum explicatu glomeratio? Quid Avium varia genera commemorem? Aquilas, Falcones, Phasianos, Perdices, Pavones silvestres, Gallinagines, Scolopaces Olympio, *Rusticulus* Plinio, vulgo *Sneppas*, & Gallos? Quid aquatiles? Cygnos, Tardas & Onocrotalos? Et ut ab Avibus ad Feras transeam: habet hæc Regio saltus prægrandes ac Nemora ingentia, in quibus Vri, Bubali, Alces, Cervi immanis magnitudinis, Lynces, Martes, Mures Pontici, Vrsi, Damæ & Lepores albi. Coluere hanc Regionem jam olim varæ gentes *Iazyges*, quorum etiam hodie reliquæ sunt in Hungaria: tum *Metanastæ* etiam Plinio nominati, & *Geta*, *Bastarna*, *Sarmata*, *Græci*, *Romani*, *Scythæ*, *Saxones*, *Hungari*. Romani eam sero debellarunt: Nam Trajanus Imperator victo Decebalo Dacorum Rege, primū eam in provinciæ formā redegit, urbemque Zarmizegethusam vocavit de suo nomine *Ulpiam Trajanam*. Eam Galienus ducentos post annos amisit, exque eo tempore humanitate sermoneque & elegantius Romanorum depositis, ceperunt Incolæ ferociam Barbariemque pristinam repetere, Valachorum etiam nomine adsumpto. Post